

Izhaaja
dvakrat na mesec
ter stane za vse
leto 1 K 60 vin.,
za pol leta 1 K.

Naročnina in inserati
blagovoliijo naj se
posladi upravništvu
„Rodoljuba“ v Lju-
ljani, vse spisi in
dopisi pa uredni-
štvu „Rodoljuba“.

RODOLJUB

Za oznanila
plačuje se od štiri-
stopne petit-vrste
16 vin. če se enkrat
tiska; 24 vin. če
se 2krat, in 30 vin.
če se 3krat ali več-
krat tiska.

Pisma izvolijo naj
se frankirati.
Rokopisi se ne
vračajo.

7. štev.

V Ljubljani, dne 7. aprila 1904.

XIV. leto.

Nostra maxima culpa!

Naši klerikalci nas kaj radi dolže, da smo sovražniki vere in cerkve in da smo mi krivi, da med narodom gineva pobožnost in vernost, prav kakor da bi bila pobožnost narodova odvisna od tega, koliko oblasti in premoženja imajo duhovniki. Nam pač ni do tega, da bi to obdolžitev zavračali in dokazovali, kako je neutemeljena, saj ve vsakdo, da je ves naš boj naperjen proti politični prepotenci duhovščine in proti njenim, kulturni, narodni in gospodarski razvoj Slovencev zavračajim stremljenjem. Naš boj je cerkvi in veri v največjo korist. Mi delamo na to, da naj se duhovnik posveča dolžnostim svojega stanu in naj se ne bavi s stvarmi, ki ga nič ne brigajo; mi delamo na to, da se vrne duhovnik k svojemu poklicu, ki ga sedaj zanemarja, ker se bavi samo s političnimi boji; mi delamo na to, da postane duhovnik vreden svojega poklica tudi v moralnem oziru, zato je naš boj plemenit in zato ga spremlja božji blagoslov.

Pobožnost in vernost ginevata res, ne samo pri nas, nego tudi drugod, a ne po krivdi tistih, ki hočejo, da naj se duhovnik vrne v cerkev in k svojemu poklicu, nego po krivdi duhovnikov samih. Da, samo duhovščina je kriva, da ginevata pobožnost in vernost in kdor tega neče verjeti, naj vzame v roko knjigo „Nostra maxima culpa“, ki jo je ravno te dni kot nekako velikonočno darilo objavil slovenski duhovnik.

Gospod Anton Vogrinec je župnik v Libelčah pri Velikovcu na Korškem. Vnet je za vero in cerkev ter prepričan, da je vera najplemenitejši vseh duševnih zakladov in srce njegovo je polno žalosti, da vera in pobožnost tako propadata. Ali župnik Anton Vogrinec je tudi pošten mož in zato ne prikriva resnice. Njegova, v nemškem jeziku izdana knjiga „Nostra maxima culpa“ je obudila senzacijo v celi Avstriji in še daleč čez njene meje, kajti v njej je s častivredno odkritosrčnostjo povedano, da duhovniki trgajo narodu vero iz srca.

„Nostra maxima culpa“ Die bedrängte Lage der katholischen Kirche, deren Ursachen und Vorschläge zur Besserung. Von Anton Vogrinec, Pfarrer in Leifling, Kärnten. Wien und Leipzig 1904. K. u. k. Hofverlagsbuchhandlung Karl Fromme. Tako se glasi natančni naslov te znamenite knjige.

Župnik Vogrinec priznava, da propada vera po krivdi duhovščine. Hudič tega ne more biti kriv, pravi župnik Vogrinec, saj ga je Kristus premagal; če je morda med izobraženci vladajoče svetovno naziranje kaj krivo na ginevanju vere, zato se vendar duhovščina na to ne sme ozirati, saj to naziranje ne more imeti vpliva na preprosti narod. Sploh pa naj duhovščina gleda le na to, koliko je sama kriva, ker le če to spozna, se zamorejo razmere

zboljšati. Človeška duša, pravi župnik Vogrinec, je po svoji naravi verna, a če se ljudje odvrtaajo od vere, potem zamore biti vzrok le to, da je duhovniki ne uče prav in je ne goje. Sijaj in moč duhovščine ne sme nikogar zapeljati, da radi tega taji bedo v cerkvi. Beda tiči v tem, da so se izobraženci odvrnili od cerkve in da se od nje odvrtaa tudi preprosti narod, tega pa, pravi župnik Vogrinec, ne more nihče tajiti.

Krivda duhovščine, da propada vera, je po župniku Vogrinecu dvojna, to se pravi, kriv je način, kako duhovniki vero oznanjajo in uče in krivo je to, da vere ali sploh dejanski ne izvršujejo ali pa le slabo.

Veronauku je župnik posvetil dobro polovico svoje knjige. Vsaka stran te knjige priča, kako globoko je župnik Vogrinec to vprašanje preštudiral. Vemo, da so naši duhovniki kot pedagogi uteljena nevednost in nesposobnost, tako da se že otroci v prvih razredih srednjih šol iz njih norca delajo. Med kateteti sploh ni nobenega, ki bi se mogel imenovati pedagoga, največ pa je takih, ki svojo dolžnost skrajno malomarno izvršujejo. Zato pa moramo le pritrjevati župniku Vogrinecu, ko obsoja ves veronauk na naših šolah in žigosa tudi brezpomembnost popolnoma mehaničnih škofovih vizitacij. Župnik Vogrinec graja ostro tudi ves poduk v bogoslovnih, graja, da je v bogoslovnih učni jezik latinščina in da so bogoslovci od drugega sveta ločeni in takorekoč zaprti v zavodu.

Izvršuje se vera v kultusu in v življenju. Župnik Vogrinec zahteva, da se naj iz bogočastja odstranijo praznoverske in pohujšljive navade, odpravijo praznoverske pobožnosti in vsi taki spisi, kakršne na pr. naši klerikalci tako radi razširjajo. Ljudstvo se s tem pač poneumnjuje, obenem se pa tudi vera ubija. Dalje zahteva Vogrinec, da naj se uvede večinoma petje v narodovem jeziku in da naj se duhovnik pri molitvah v cerkvi, pri delitvi zakramentov in sploh pri verskih slovesnostih poslužuje narodovega jezika namesto latinščine. Spovedovanje naj se poveri samo starejšim in izkušenejšim možem in odpravi naj se celibat, zakaj le če bo konec celibatu, bodo duhovniki v nravnem oziru mogli dajati ljudstvu dober zgled. Nečisto življenje premnogih duhovnikov je največji vzrok, da vera propada.

Župnik Vogrinec gre pa še dalje. Z možatim pogumom obsoja, da žive cerkveni knezi v izobilju in v sijaju kakor kaki kralji, med tem ko je ljudstvo sestradano; da stanujejo v palačah in se vozijo v sijajnih kočijah, narodu pa pridigujejo: blagor revežem, ker njih je nebeško kraljestvo. O škofijskih vizitacijah pravi župnik Vogrinec, da so bahato razkazovanje bogastva in imenitnosti, sicer pa brez pomena. Vzlic škofijskim vizitacijam je bil raznzdani kaplan Mašek, ki je svojega župnika

najprej okradel, potem pa ga poskusil zastrupiti, pri cerkveni oblasti visoko v čisljih in je veljal za vzornega duhovnika.

Ravno tako odkrito in možato graja župnik Vogrinec, da so dohodki duhovnikov tako neenaki — eni imajo na tisočake dohodkov, drugi pa morajo na zvijačen način izvabljeti iz ljudstva denar, da se prežive — da so višji duhovniki polni ošabnosti in nadutosti napram nižjim, da se duhovniki med sabo sovražijo, preganjajo in denuncirajo in da se na nekrščanski način vtikajo v politične boje. Posledica tega je, da raste sovraštvo proti cerkvi in da požene marsikaterega prijatelja med sovražnike, ker imajo ljudje opravičen strah pred končnimi smotri klerikalizma. Sicer pa pravi župnik Vogrinec: Če bi dobili klerikalci v državi gospodstvo v roke, bi bili škofje gospodarji in to bi bila velika nesreča za vse ljudstvo in prav posebna nesreča za nižjo duhovščino.

To so nazori poštenega slovenskega duhovnika. Kaj bi bil župnik Vogrinec šele pisal, če bi živel na Kranjskem, kjer imamo veliko eksemplarov tistih ljudi, ki jih je papež imenoval hudiče in smrad iz pekla. Župnik Vogrinec je storil zaslužno delo in vsi pošteni ljudje mu morajo biti zanj hvaležni. Klerikalci — doslej samo nemški — so se mu že zakadili pod noge in sedaj, ko smo izpregovorili mi, jim bodo sledili tudi slovenski. Mi pa le opozarjamo svoje čitatelje na pogumni korak župnika Vgrinca, kar kaže, da so tudi med slovenskimi duhovniki še možje, ki ljubijo vero in cerkev, pa tudi božjo hčerko, resnico, in odkrito priznavajo, da je duhovščina kriva, da gineva vera in pobožnost in se podira Petrova skala.

Vojna na Daljnem vztoku.

Obče se je mislilo, da pride prve dni meseca aprila do prvih večjih spopadov med obema vojujočima se silama na kopnem. To domnevanje se ni izpolnilo. Nasprotno, zdi se, kakor da bi v vojnih operacijah nastopila baš v tem času splošna stagnacija, vsaj ako se sodi po tem, da ni zadnje dni niti enega poročila z bojnega polja. Toda ta sodba bila bi neutemeljena, zakaj baš to dejstvo, da so izostale vse vesti, dokazuje, da je pričakovati v najkrajšem času važnih dogodkov z bojišča. Ni dvoma, da se obe stranki pripravljata z vsemi silami, da udarita druga ob drugo z odločilnim uspehom v veliki bitki. Vsaka stranka pa skrbno prikriva svoje naklepe in vojne načrte, ker je večinoma le od tajnosti teh načrtov odvisno, da se nasprotnik preseneči in se nepripravljenemu zađa občuten udarec. Vojni korespondenti torej ne morejo ničesar izvedeti o vojnih akcijah, kar pa še ni dokaz, da bi bilo na bojišču vse

mirno in da bi se ne bilo ničesar važnega prigodilo.

Ta navidezni mir na bojnem polju je kakor brezvetrije pred viharjem, ta mir je znamenje, da se je že v najkrajšem času nadejati, da se sprimeta glavni sovražni armadi k odločilni bitki.

Tudi na morju ni bilo zadnje dni nikakih važnih dogodkov. Sicer se je iz Londona poročalo, da je admiral Togo v noči med sredo in četrtkom znova poskusil zapreti izhod ruskemu brodogradu iz portarturškega pristanišča, toda ta vest, ki ni vedela celo navesti nikakih podrobnosti, že takoj sprva ni bila verjetna, sedaj pa se lahko smatra za popolnoma izmišljeno, ker se še dosedaj ni potrdila. Ako bi bila ta vest resnična, bi jo bil admiral Makarov ali namestnik Aleksejev brez dvoma nemudoma sporočil v Petrograd, kakor se je dosedaj še vedno zgodilo, saj so prva važnejša poročila z bojišča do sedaj še skoro brez izjeme došla preko Petrograda. Vsekakor pa se ne dá dvomiti, da bodo Japonci skoro zopet napadli Port Artur, ali vsaj poskusili zabarikadirati pristanišče in morda ni popolnoma neutemeljena kombinacija nekaterih listov, da namerava admiral Togo z vsemi svojimi silami napasti Port Artur baš o velikonočnih praznikih, katere slavé Rusi 10. in 11. t. m., ker meni, da se mu bode ta čas napad najglavljje posrečil z ozirom na to, da morda rusko brodogradje o teh praznikih ne bo tako pazno, kakor sicer. No, pa admiral Makarov bo Japoncem že pokazal, da so delali račun brez krčmarja.

Ruske vojne ladje preže na japonske.

Iz Kadisa na Španskem se poroča, da je tja dospela, ruska oklop-nica »Aurora« z več torpedovkami ki dan in noč preži na neko japonsko vojno ladjo, ki ima te dni prepluti morsko ožino Gibraltar. V petek je bilo sporočeno, da se bliža Gibraltarju.

Kako so si mislili Japonci vojno z Rusijo?

V Nagasaki so imeli Rusi posebno bolnišnico, katero je vodil dr. Elenbogen. Ob začetku vojne so vsi Rusi odšli iz Nagasakija in se vrnili v domovino. Te dni je dr. Elenbogen došel v Petrograd in priobčil v listu »Novoe Vremja« svoje doživljaje, ki so vrlo zanimivi, ker nam dajejo globok vpogled, kako neverjetno slabo so poučeni Japonci o Rusiji in kako so prepričani, da jo bodo v najkrajšem času docela porazili. V tem mnenju so jih utrjevale zlasti zmagovaljajoče vesti o prvem japonskem napadu na Port Artur. Iz teh poročil so sklepali vsi Japonci, ne samo ljudstvo, ampak tudi vojaški krogi,

da bo vojna v najkrajšem času končana. Celó v dobro poučenih krogih se je z vso resnostjo zatrjevalo, pravi dr. Elenbogen, da bo v dveh dneh po pričetku vojne japonska mornarica zavzela Port Arthur, da bodo Japonci v dveh tednih že v Moskvi in da bodo od tamkaj svoječasnó zasedli tudi Petrograd. Takšne vesti so se širile dan na dan med ljudstvom in ga fanatizirale do skrajnosti. Vsak Japonec se že sedaj čuti vzvišenega nad vsakim Evropejcem in ga smatra inferijornim. Izmed Evropejcev so edini Angleži, katere še Japonci upoštevajo, a upoštevajo jih samo, ker so njihovi zavezniki in ker pričakujejo, da jim bodo v slučaju, da bi jim sreča ne bila mila, dejansko pomagali. Sicer pa smatrajo sebe za prvi narod na svetu, s katerim se ne morejo meriti niti prijatelji Angleži. Posledica tega je, da postaja mržnja do tujcev vedno večja in da se je bati, da bi poulični mob dal dejansko izraza čutilom sovraštva do Evropejcev. Narodni šovinizem je zadnjem času neverjetno narasel, a kriva je temu v prvi vrsti vlada sama, ker ga umetno goji s pretiranimi poročili o japonskih uspehih na bojišču. Takoj po prvih vesteh z bojišča je nastalo opasno gibanje med poulično druhaljo, naperjeno proti tujcem, in to gibanje sedaj gotovo ni prenehalo marveč je preje še naraslo, ker ni dvoma, da priobčuje vlada najgorostasnejše vesti o japonskih zmagah na bojnem polju. Kakšno razpoloženje vlada med Japonci proti Rusom, dokazuje dejstvo, da je ruske bolnike in dr. Elenbogna, ko so se odpravljali iz Nagasakija, morala čuvati policija, da jih ni mob napal in insultiral. Te črtice so zelo interesantne, ker nam kažejo, na kakšni megalomaniji bolehajo sinovi »vzhajajočega solnca« in kako malo kulture in naobrazbe se še nahaja v tem »velekulturnem« narodu.

Indijski podkralj grozi Rusiji.

Indijski podkralj lord Curzon se je nedavno, kakor se poroča iz Calcutte, v državnem svetu izrazil, da je Indija enaka trdnjavi z morjem na dveh straneh, na tretji strani pa z gorovjem. Za gorovjem je pokrajina (Tibet), katere Angleži nečejo zasesti, a tudi nečejo dovoliti, da bi jo kdo drugi si osvojil. Ako bi se pa sovražni vplivi pojavili, bila bi Anglija primorana, z vso odločnostjo nastopiti proti tisti državi, katera bi si hotela prilastiti odločilno veljavo v oni pokrajini.

Zloraba cerkve in vere v protinarodne in klerikalne namene.

Kar hočemo v naslednjih vrstah poročati, se je zgodilo med Poljaki na Nemškem. Odlasli smo s poročilom, ker smo se hoteli uveriti, ali bo e tej aferi kaj zinil tisti »Slovenec«, ki se kar cedi vseslovanstva ter pravi, da pazno zasleduje vse težnje slovanskih plemen. Toda to pot »Slovenec« ni mogel zapustiti svojega mednarodnega stališča, dasi se je godila krivica Poljakom.

Pravda, ki se je vršila dva dni v Beuthenu v Zgor. Šleziji, je poka-

zala, da ne le pri nas, temuč povsod zlorablja duhovščina vero v politične namene. Zgor. Šlezija, ki je po večini poljska, je dosedaj volila za nemški centrum, t. j. osrednja pruska vlada je naročila duhovščini, ki je po imenih deloma poljska, po mišljenju pa vladna, kam mora dirigirati svoje vernike kot volilce. Pri zadnjih državnozbornih volitvah pa je posegla v volitve tudi takozvana narodno-poljska stranka ter proti volji duhovščine iztrgala centrumu en mandat. Med volilnim bojem je katoliška duhovščina s prižnice in v spovednici agitirala proti narodnim Poljakom; razupila jih je za socialne demokrate in brezbožneže. Klerikalno sovraštvo je bilo toliko, da je vratislavski nadškof, kardinal Kopp, vsem duhovnikom prepovedal, da nesmejo poročiti novoizvoljenega poljskega poslanca Korfantyja ter se je moral isti k cerkveni poroki peljati v Krakov.

Vsled take brezmejne nestrpnosti je narodno-poljski list »Gornoslazak« (Zgornji Šlezijec) prinesel zelo oster članek proti kardinalu in njegovi duhovščini. V članku se je reklo, da duhovščina poljske katolike psuje ter jih vsled tega goni med socialne demokrate in brezverce. Nastopanje kardinala in njegove duhovščine proti poljskemu narodu je moralna lopovščina. Kardinalu se nadalje očita, da je pred volitvami sklical duhovno konferenco, pri kateri pa se je samo politikovalo.

Kardinal Kopp je v svojem in v imenu svoje duhovščine vložil tožbo zoper urednika »Gornoslazaka«, pl. Volskega.

Toženi urednik je izjavil, da nastopi dokaz resnice. Sodišče pa je odklonilo poklicati zahtevane priče, tako da si jih je moral toženi povabiti na lastne stroške.

Izpovedbe prič so naravnost klasični dokazi, kako po celém svetu katoliški duhovniki enako demoralizujejo ljudstvo, izrabljajo vero v svoje umazane namene ter se sploh drže jezuitskega načela, da je vsako sredstvo dobro v dosego namena.

Prva priča, župnik Kronschildt, je priznal, da je pisal kočarju Mahareku pismo, v katerem pravi župnik, da ga ne smatra več za pripadnika katoliške cerkve ter mu odreka svete zakramente, ker občuje z narodnimi Poljaki. Tudi je ovadil poštni upravi Maharekovega sina, ki je pismonoša, naj pazijo nanj.

Delavec Langer je izpovedal, da je župnik Kosiellek v Rodenu s prižnice prepovedal čitanje »Gornoslazaka« (ta list mora biti pravcati »Slovenski Narod«!), a njemu je rekel: »Ti si socialni demokrat! Ne pridi mi k spovedi!«

Zavarovalnemu nadzorniku Levaszinskemu se je reklo pri spovedi, naj se pobere iz spovednice. Šele, ko je obljubil, da ne bo več naročen na imenovani list, je dobil odvezo. Obljube pozneje seveda ni držal.

Hišni posestnik Mainka je izpovedal: »Jaz sem tudi moral obljubiti, da ne bom več čital poljskega lista.« — Predsednik: »Ali pa tudi niste več naročeni na list?« — Priča: »Ne, sedaj je moja žena naročena nanj.« (Viharna veselost.) Druge priče so izpovedale, da niso dobile odveze, ker se niso hotele odpovedati listu.

Delavec Kurecko je priznal, da je pri spovedi rekel, da ne bere »Gornoslazaka«, dasi ga je čital. Predsednik: »Zakaj ste lagali v spovednici?« Priča: Pri velikonočni spovedi sem vendar moral imeti odvezo!« (Velika veselost.) Nadalje je rekel njegov župnik s prižnice: Kdor čita socialno de-

mokratične ali poljske liste, ni več katoličan. Župnik je v cerkvi tako psoval Poljake in socialne demokrate, da so postali ljudje nemirni; nekateri so se jezili, drugi se smejali.

Agent Kobus je izpovedal, da mu je rekel kaplan Woitek: »Ljudje, ki čitajo »Gornoslazak« naj ne hodijo k spovedi. Ker pa je priča vkljub temu prišel, zapil je kaplan nadenj: »Da se mi takoj pobere! Ako ne greste, dam vas vreči ven!«

Rudar Mai je izpovedal, da ga župnik Jauernig ni hotel prej poročiti, kakor da se je odpovedal imenovanemu listu.

Posl. Korfanty je izpovedal, da se je zahtevalo od njega izjavo, da obžaluje napade na cerkev (recte sprideno duhovščino) ter obljubi, da kaj takega ne stori več, sicer ga cerkveno ne poroče. Pritožil se je pri papežu, toda rešitve še ni (a je najbrže tudi nikoli ne bo.)

Priča Pašek je izpovedal, da je kaplan v Soravi med pridigo ostro obsodil volitev poljskih poslancev v Zgornji Šleziji ter na koncu svoje pridige razjarjeno zaklical: »Prekolnem katoliško ljudstvo v Zgornji Šleziji!« Ljudje so nato zapustili jokaje cerkev.

Večina prič je izpovedala, da so pri spovedi sicer obljubili, da ne bodo več naročeni na radikalne poljske liste, da pa obljube niso držali. Predsednik je neki priči ostro očital, da je potemtakem vendar župnika nalagal, nakar je okarani odgovoril: »O tem se bova že z Bogom pobotala! Tega niti ne smatramo za greh. Jaz vendar moram dobiti odvezo za svoje grehe!«

75letnega invalida Pelko je višji duhovnik Robus z grdimi psovskami nagnal iz spovednice, ker je bil baje poljski agitator.

V cerkvi v Ryniku je imenoval kaplan Šmika poljska kandidata Kovalczyka in Korfantyja »smrko v oca«. Pred dopolnilno volitvijo je imel ta kaplan v cerkvi zopet politični govor. Vernike je to tako razburilo, da so začeli glasno kričati: »Nočemo politike v cerkvi!« Vse je vrelo iz cerkve. (Vse kakor pri nas, le naše »dobro katoliško ljudstvo« nima razuma in odločnosti narodnih Poljakov.)

Ko je potem zopet predsednik neki priči očital, da je župnika nalagala pri spovedi, ker je obljubila, da ne bo več čitala poljskega lista, je žena odgovorila kratko: »To je vendar moja stvar!« Predsednik (razdraženo): »Seveda je to vaša stvar. S svojo vestjo boste obračunili, ako svojega spovednika nalažete!« (Za duhovniško predrznost, ki izvršuje nasilstva v spovednici, ni imel sodnik grajalne besede, saj dela duhovščina v zmislu slavofobske pruske vlade.)

Delavec Majnuš je izpovedal, da je njegov župnik njega in druge delavce pismeno ovadil posestniku ondotne cukrarne, da čitajo poljske liste. V cerkvi je molil javno za vladne volilce in potem tudi za nasprotnike, naj bi jih sveti Duh razsvetlil, da bi voliliz vlado.

Tudi ženam hčeram, da celo šolskim otrokom takih mož, ki so čitali poljske liste, so duhovniki odrekli odvezo. Otroci so se pri jokali domov.

V Bogošiču je prišel župnik previdet 65letnega hudo bolnega moža. Ker je zagledal v hiši poljski list, ga je raztrgal ter bolnika prisilil, da je prisegel, da ne bo več čital poljskih listov. Potem mu je šele dal odvezo grehov.

Zaslišanih je bilo še več prič, ki so izpovedale podobne nasilnosti duhovnikov. Nekaterim se je tudi grozilo, da se ne pokopljejo na blagoslovljeno pokopališče, ako ne puste poljskih listov ter se za vselej odpovedo poljskemu narodnemu delovanju.

Zaslišale bi se bile še nadaljne priče, ki bi bile izpovedale še groznejše stvari. Toda kardinalu Koppu je bilo že tega dovolj ter je **brzobjavil sodišču, da umakne tožbo.** Vsled tega je bil poslanec Korfanty oproščen, kardinal s svojo duhovščino vred pa moralno obsojen ter mora tudi stroške plačati.

Za nas Slovence na Kranjskem, ki imamo istotako strupene, nasilne in nestrpne duhovnike, ni omenjena pravda nikaka senzacija. Saj bi se pri nas razkrivale podobne reči, ako bi imela duhovščina pogum tožiti. Razlika je le, da se je kardinal Kopp ustrašil prevelikih škandalov, videvši, da je vsa Nemčija ogorčena, ter zlezel pod klop, naši klerikalci pa že ne poznajo več dostojnosti in sramu, temuč še s pečatom častikraje in obrekovanja na čelu fanatizujejo ljudstvo, kakor da mora prenašati versko in narodno mučeništvo.

Domače in razne novice.

— **Značilna sodba.** Katoliškega kandidata Demšarja vulgo Čočovega Franceta hvalijo sedaj klerikalci na vse pretege. V »Slovencu« in v »Domoljubu« ga popisujejo kakor da bi bil nekak kmetski odrešenik in duhovniki ga hvalijo po »shodih« tako, da se kar tema dela. Med tistimi, ki Demšarja v zvezde kujejo, je tudi dr. Krek. Ni čuda, saj je prav dr. Krek postavil Demšarja za kandidata, ne da bi se mu bilo vredno zdelo, kmetske volilce kaj vprašati. Očitno hvali dr. Krek svojega kandidata, skrivaj pa se dela norca iz njega. Kako sodbo ima Krek o Demšarju, kaže njegov izrek: »Če bi neumnost bolela, potem bi Čočov France tako tulil, kakor pes, kadar muziko sliši.« Tako mnenje ima dr. Krek o katoliškem kandidatu Demšarju in gotovo se ne motimo, če rečemo, da je izbral Demšarja prav zaradi te njegove lastnosti, ki je izvrstno jamstvo, da bo Čočov France vedno tako plesal, kakor mu bo dr. Krek žvižgal.

— Katoliška nestrpnost.

Iz Škofje Loke se nam piše: V kamnolomu v Škofji Loki dela okoli 300 delavcev raznih narodnosti in ver. Ti drugoverci seveda ne poznajo pobožnih navad, ki so še v cvetu pri nas na prosvitljenem Kranjskem, in ne vedo, da je še med nami vedno neomejen gospod — katoliški pop. V ponedeljek 14. t. m. zjutraj so šli trije delavci na delo v kamnolom. Na spodnjem trgu jih je srečal župnik Sinkovec, ki je šel baš obhajati nekega bolnika. Dasi so vsi ti delavci — Židje, so se navzlic temu spoštljivo odkrili, niso pa poklekneli, deloma ker niso vedeli, da je to — seveda samo katoličanom — bajé predpisano, deloma pa ker je bilo na cesti preveliko blato. Ko je župnik to opazil, je jel nad delavci kričati, kakor da bi bil zbesnel, in jim ukazal, da naj pokleknejo. Ker so bili delavci Ogri in ga niso razumeli, se za njegovo kričanje niso zmenili ter so mirno nadaljevali svojo pot. Župniku seveda ta dogodek ni dal mirovati, hotel se je na vsak način maščevati. Poizvedoval je za imeni dotičnih delavcev in ko je zvedel, da se eden izmed njih zove Geza Schwarz, ga je takoj ovadil radi motenja vere. V kamnolomu so se seveda takoj zglasili orožniki z nasajenimi bajoneti in odpeljali

nič hudega slutečega Žida v zapor, kakor kakega hudodelca. Mož je sedel dva dni v preiskovalnem zaporu, potem pa je bil izpuščen, ker ni zakrivil ničesar kaznjivega. Vprašamo sedaj župnika Šinkovca, s kakšnim pravom je on zahteval, da mu naj Žid skaže večjo čast, kakor jo je zavezan mu dajati ob taki priliki — katoličan, in kako se strinja s krščanskimi načeli njegova maščevalnost, da je dal ubogega delavca odvesti na sramoten način v zapor, dasi je vedel, da ni ničesar kaznjivega zakrivil? O, ti krščanska strpljivost naših popov, kje si?

— **Shod v Šenčurju.** Piše se nam: Sijajen shod imenuje „Slovenec“ shod v Šenčurju in pravi, da se je vršil ob ogromni udeležbi. Dr. Krek je opravljal pri nas velikonočno spoved. V soboto popoldne in nedeljo dopoldne je dr. Krek spovedoval: Vpraševal je: ali si volilec? Če je bil volilec, pestil je reveža, da so ga kolena bolela, če pa ni bil, dobil je takoj odvezo. Mladina je to takoj opazila in tesno so pričeli fantje oblegati spovednico dr. Kreka, češ, danes poceni pridem do „ta rdečega“. Norčevali so se potem iz Kreka, češ, tako lahko še nikdar nisem spovedi opravil. Krek je bil popolnoma nervozen, ker ni bilo volilcev k njemu. Toda zavozil jo je sam. Vsak volilec, ko je prišel k spovedi in videl oblegano spovednico je šel, k drugi spovednici. Fantje so pa pravili: „Oh, da bi bila vsaj vsako leto volitev za Veliko noč. Toda na sijajni shod! V kaplanijo, v malo sobico, prišlo je 37 ljudi, med temi tudi šestnajstletni cerkveni pevci z organistom. Srednjevaški Ivan, ki je že večkrat očitno lagal, predoselejski Zabret, oni, ki je zapeljano sestrično spodil od hiše, da se je lahko z drugo oženil, in še nekaj drugih ubogih na duhu je zijalo, ko je dr. Krek razvijal svoja demokratiška načela! Razumeli so ga prav dobro, ko jim je pravil o odločilnih faktorjih, ki so se iz absolutistov razvijali v liberalce, nekako tako, kakor po Darwinovi teoriji njegovovi pradedje iz opic v ljudi. Naši somišljeniki niso šli na shod, ker se jim je škoda zdela časa, da bi poslušali zmedeno filozofijo Krekovo. Župnik Kukelj, ki je prodal cunjarju trideset križev s pokopališča za nekaj manj kakor 5 gl. in s tem povzročil, da so ljudje gledali, kako je cunjar podobe križanega razbijal na cesti in jih tlačil v žaklje, je završil z „živio-klici“ na cesarja ta lepi shod. Purmana pa zborovalci kakor zadnjč niso jedli! Je bil pač dr. Krek tukaj!

— **Vera peša.** Na Veliki petek, ko so pravi kristjani razmišljevali o smrti našega Zveličarja, sta se klatila kranjska kaplana Pengov in Hybašek z lemenatarjem Gogolo po kranjski okolici od hiše do hiše, od oštarije do oštarije in beračila glasove za klerikalnega kandidata.

— **V Stari Loki** poka ondotna hranilnica in posojilnica. Tako je povedal na zadnjem shodu klerikalni kandidat Demšar. In kdo bo trpel škodo, ki so jo s tem povzročili nepremišljeni kaplanje? Nihče drugi, kakor zapeljani kmet.

— **Konsum v Dolenji vasi pri Ribnici.** Zadnje dejanje žalogue »Začetek in konec konsuma v Dolenji vasi« se bode vršilo pred krožnim sodiščem v Novem

mestu. Razprava bo trajala kar tri dni, namreč 20, 21. in 22. t. m.

— **Iz Prežganja na Dolenjskem** se nam piše: Župnik Jaklič je silno gorak liberalcem in če le more jim pokaže svojo mržnjo, ali pa jih javno sramoti. Pretečeni teden bi imel krstiti neko dete, katerega boter pa je bil liberalec. Ko je prišel v cerkev zapazil liberalca, je takoj izjavil, da otroka ne bo krstil in da se naj boter takoj odstrani. Nato je poslal po učitelja, postavil tega samovoljno za botra in dete krstil. Ali je to dovoljeno, da župnik tako postopa? Ali župnike vzdržujejo sami klerikalci, ali ne plačujejo zanje tudi liberalci? Jaklič tudi kaj rad zabavlja čez gostilne in preklinja vse strupene opojne pijače, sam pa daje ljudem otroven petijot, da je vsakdo po tej pijači bolan. In ta petijot dela celo sam v svoji kleti! Pri tem župniku je torej pristno dolenjsko vino — strup, petijot pa zdravilo, kali?

— **Z Notranjskega** se nam piše: Nekdanji rakovski župan kar besni od jeze, ker se mu je županski stolec ne dolgo tega polomil, da je padel z njega. Kako sedaj žaluje in pretaka solze za izgubljeno častjo, kako si želi nazaj oni srečni čas, ko je še oblastno županoval rakovski občini. Toda ta čas je preč in se nikdar več ne vrne! To pa našega nesrečnega Andreja žalosti. Zato se je obrnil do gospodov odbornikov, naj mu pomagajo zopet na županski stol, ali ti gospodje so bili trdovratni in mu odgovorili: »Kar si zaslužil, to uživaj!« Oh, kaj naj zdaj sivi revček Andrejček počne, ko več ne sedi na častnem stolu? Kako so se mu svoje dni klerikalni kmetje poklanjali in ga nazivljali »gospod župan«, sedaj pa ne sliši drugega nego oče Pantar. Tudi tisti ožindrani gospodje, ki so hodili še nedavno okoli svojega sožlindrovca, so izginili in nobeden ne pride več blizu. Oče Andrej se žalosti, občani pa se vesele, da se je polomil županski stol temu čudnemu — gozdarju. Revčku Andrejčku pa je sedaj dolg čas, za to se je obrnil do znanega mu mizarja v Cerknici, prosi ga, da bi mu popravil županski stol in ga zopet spravil nanj. Toda niti ta mizar mu ni hotel stola popraviti. To je zdaj hudo, kaj naj revček Andrejček sedaj počne, ko bo moral vrhutega še nekaj sto kronic plačati rakovski občini, ker je kot župan slabo gospodaril. Mogoče bi kdo vprašal, kako je pa sedel, da se mu je omajal županski stol? To vé vsak, kdor ga pozna. Andrejče je boljši drvar, kakor župan, zato so mu občani dali večjo priliko, se kratkočasiti z drvni. In ta posel mu gotovo bolj pristaja, kakor pa županski!

— **Z Gojzda pri Kamniku** nam pišejo: Dolgo že nismo nič čuli, da bi bil kdo pisal kaj v Vašem cenjenem listu od nas gorjancev. Bilo bi pa mnogo povedati, kako je nam trpeti pod strahovlado svojega župnika, a mi trpimo, kakor jagnjeta. V zadnjem „Lažiljubu“, katerega nam kar po sili pošiljajo, pa se je zglasil neki človek, ki piše, da je naš občinski odbor liberalen, posebno pa se odlikujeta v svojem liberalstvu Miha in Janez, katera sta posebno pametna pri bokalu itd. Dotičnemu dopisniku pa povemo, da sta ta dva moža na svojem mestu in da jih župnik sovraži samo zaradi tega, ker se mu upata postaviti po robu in mu ugovarjati. Ker se dopisnik v „Lažiljubu“ nepoklicano peča s temi možmi, naj bo tudi nam dovoljeno, da si tudi mi nekoliko bližje ogledamo vse časti vredno osebo gosp. župnika. Tone Kocijančič je velik sovražnik greha. Največji greh pa se seveda dela, ako se mladina pred pustom v kaki pošteni hiši malo zavrti. In če to g. Tone zve, kriči na prižnici in puje mladino, kakor zbesnel, in imenuje dotične hiše — hiše hudičev. Če pa on gre s svojo kuharico na Štajersko seveda na — božjo

pot in se potem oba vračata v ljubezni skrivnostno sladkoinjena pozno ponoči domov, dočim čakajo doma župljani zaman nanj, da bi opravil krst in druga cerkvena opravila, to je seveda vse v redu in ni greha! Župnik se sme razveseljovati s kuharico po Štajerskem, doma pa naj mrjo otroci brez krsta — a to ni greh. Pa tudi to ni menda greh, ako gre župnik sam na božjo pot v Novo Štifo, ne da bi ga spremljala gospica kuharica, in si potem išče zdravila pri neki brhki in krepostni punici za — 20 kron! Pa kaj bi se še dalje bavili s tem gospodom, ki ima toliko masla na glavi! Saj jo bo mož itak skoro odkuril, kakor se čuje, v Mirno. O, srečna Mirna! Ako si bila dosedaj res mirna, odslej ne boš več, zato bo že skrbel — Tone Kocijančič!

— **Oddaja smodnika za streljanje zoper točo.** Kranjski deželni odbor bo tudi letos preskrboval kranjskim vinogradnikom smodnik za streljanje zoper točo. Razpošiljal se bo prvi teden vsakega meseca, in sicer v originalnih zabojčkih po 25 kg. Tozadevne kratke prošnje je poslati naravnost deželnemu odboru v Ljubljani, obenem z naročitvijo je poslati tudi denar, in sicer za vsak zaboj à 25 kg 20 K 60 h. V prošnji je natančno navesti ime prejemnika in na katero postajo naj se pošlje.

— **Samomor.** Včeraj, torej na Veliki petek, so ob 11. uri dopoldne našli v Stobu pri Domžalah na svilih obešenega 28 letnega posestnikovega sina Frana Okorna po domače Nackovega iz Stoba. Vzrok samomoru ni znan. Najbrž so družinske razmere pognale Nackovega v smrt. Truplo so prepeljali v mrtvašnico v Mengeš. Nackov je vedno rad hodil v cerkev in k spovedi in bil dober katoličan, kakor se danes pravi.

— **Požar.** Iz Borovnice se nam poroča: Velikonočno nedeljo zjutraj ob 3. uri jela je goret na Bregu pri Borovnici Fr. Švigljeva novozgrajena tvornica za upognjeno pohištvo. Ogenj je nastal bržkone vsled malomarnosti kakega delavca v gorenjih prostorih tvornice in je učinil mnogo škode. Govori se da kakih 20 tisoč K. Zgorelo je poleg tvornice tudi dosti lesa in 500 že izdelanih, za pošiljatev pripravljenih stolov. Borovniška požarna bramba prihitela je še pravočasno na lice mesta in omejila ogenj, da ni uničil strojev in zraven stoječe vodne žage in hiše. Švigelj ima vsa druga poslopja zavarovana pri banki „Slaviji“; tvornico za stole zavaroval je pa za 26 tisoč K pri — škofovi zavarovalnici. — Sedaj ima ta hvalisana zavarovalnica priliko pokazati se kulantno. Vederemo!

* **Japonsko sovraštvo.**

Japonski časopisi poročajo — za resničnost seveda ne jamčimo — da se je precej sloveči gledališčni igralec Kavakami v Osaki udeležil bakljade v proslavi prve japonske „zmage“ nad Rusi. Dočim pa je nosil bakljo ter iz celega grla kričal svoj „banzai!“, izmaknil mu je neki poštenjakovič iz žepa zlato uro. To uro je bil igralcu podaril ruski car, ko je na svojem potovanju po Evropi igral na ruskem dvoru. Dasi je bila ura vredna 1000 rubljev, je bajne igrance izjavil, da ga veseli, ker se je ruskega spomina odkrižal. Par dni pozneje je izročil neki mož v hotelu za igralca zavoj. Ko so ga odprli, so našli v njem uro. Zraven pa listič z opazko, da tat ni vedel kaj početi z uro, na kateri je podoba ruskega carja. — Čudno! Ruskih rubljev s carjevo podobo pa se ne branijo.

* **Prorokovanje o izidu rusko-japonske vojne.** Pariški časopis „Bil Blas“ je priobčil prorokovanja o bodočih dogodkih na Daljnem vztoku, ki mu jih je narekovala ista jasnogleda ženska, ki je svoječasno tudi prorokovala operacijo kralja Edwarda in preložitev njegovega kronanja. Prorokovalka pravi, da bodo Japonci

zavzeli Port Artur. V aprilu se bo razvila velikanska bitka na suhem, v kateri bodo zmagali Japonci. Na obeh straneh bodo velike izgube. V mesecu maju izbruhne skoraj splošen punt na Daljnem vztoku, vsled česar bodo morale Nemčija, Francija in Anglija poslati svoje ladje v Azijo. V juniju bo Rusija vsled velike nihilistične vstaje prisiljena, da sklene naglo mir, ker bo morala svoje čete brž poslati v domovino. V jeseni se podpiše mirovna pogodba. — To prorokovanje priča, da je vedeževalka zelo naivna in o ruskih razmerah tako slabo poučena, kakor more biti le — kaka ženska.

* **Carjeve Amazonke.** Kakor znano, je ruski vojni minister dovolil nekim bojevitim ruskim ženskam, da sestavijo polk 2000 amazonk, ki grede na azijsko bojišče. Dopisnik nekega angleškega lista je imel v Moskvi razgovor z Marijo Sopernikovo, eno tistih gospej, ki hočejo postati amazonke. Marija Sopernikova je mala blondinka, zelo prikupljiva prikazen, a svoj načrt smatra zelo resno. Dopisnik jo je vprašal: »Ali ne mislite, da so ženske prenežne, da bi mogle prenašati muke in težave vojske?« — Amazonka: »V nekaterih ozirih pač, toda pozabljate, da so Japonci mnogo manjši in slabši kot ruske ženske. Mnoge ruske ženske so se borile v vojni z Napoleonom. Navadna ruska kmetica zamore par Japoncev brez težave vzdigniti. Jaz sama bi mogla najti dovolj takih žensk na posestvu svojega očeta. Zakaj bi se naši prošnji ne ustreglo? Marsikatera ruske deklice znajo jahati kakor kozaki in tudi streljati znajo izborno. Tudi jaz spremljam očeta na lov na volke. Pred tednom sem en popoldan ustrelila tri volkove.« — »Zakaj se ne zadovoljite, da bi svoji domovini služile pri rdečem križu?« je vprašal novinar? — »Nismo Angležinje. V Rusiji so ženske enakopravne z moškimi. Ženske se pri nas nastavljajo v dobro plačanih upravnih službah, in ženskih zdravnikov je v Rusiji več kot v celi ostali Evropi. Me smo moškimi popolnoma enake.«

* **Lujiza Michel.** V Londonu je v pozabnosti umrla 71 letna Lujiza Michel, ki je igrala prvo ulogo pri vseh puntih in revolucijah zadnjih 50 let. Bila je predbojovnica za žensko emancipacijo, socialna demokratinja, anarhistka. Podobne ženske skoraj zgodovina ne pozna. V boju za svobodo in trpeče človeštvo ni poznala strahu, še izpostavljala se je kroglam ter zahtevala opotovanje svojo smrt. Ko je leta 1871 izbruhnila v Parizu pravcova revolucija, skočila je sama na barikade ter podžigala in navduševala puntarje. Ko so jo pri tem z drugimi prekučini vred prijeli in peljali v neko trdnjavo izven Pariza, vedel se je tedanji vojni minister grozno kruto. Iz velike množice izmučenih in gladnih jetnikov, ki so jih položili po ulicah, ali so bili krivi ali ne, izbral si je poljubno človeka ter ga vele izven vrst vstreliti. Michel pa je sama stopila iz vrst, se postavila pred krvoločneža ter mu ognjevito očitala vse grehe, končno pa zahtevala, naj jo da ustreliti. Krvoločnež pa se je le smejal. Ravnotako je nastopila pozneje pred vojnim sodiščem. Komisiji je očitala, da je lačna ljudske krvi, da ima za vsako svobodno čuteče srce le kos svinca ter zahtevala, naj se jo vstrelji in pokoplje pri junaških njenih tovariših. Ni se ji uresničila želja, temuč so jo zaprli na otoku Nova Kaledonija, kjer je ostala do splošnega pomiloščenja leta 1880. Pozneje je vodila puntarje, ki so naskočili razne pekarije. Dobila je zopet šest let. Ponujali so ji sicer pomiloščenje, ako bi se odpovedala anarhističnim načelom ter se preselila v določeni kraj, toda ostala je trdovratna. Zadnji čas pa ni bilo več veliko čuti o njej, kajti živela je v samoti ter pisala svoje spomine. Njeno ime se v socialističnih krogih cele Evrope slavi kot sveto.

Loterijske srečke.

Dunaj, 26. marca.	54, 29, 34 63, 79.
Trst, 2. aprila.	34, 3, 52, 18, 45.
Praga, 6. aprila.	54, 47, 86, 65, 90.
Linc, 2. aprila.	77, 11, 86, 49, 71.
Brno, 30. marca.	58, 83, 25, 1, 5.

Izvrsten okus kave dosežete s primešanjem
Vydrove žitne kave
POSKUSITE! Vzorček dragovnjivo.
Posajne 5 kg. pošiljka 4 K 50 h franco.
"DOMAČI PRIJATELJU"
vsem odprtim čistim posajni masnici.
Vydrove žitne kave Praga 1877

Zmešane lase

kupuje po najvišjih cenah in plača boljše nego vsaka zunanja firma

Ludovik Businaro

v Ljubljani, Hilšarjeve ulice št. 10.

Nabiralce las opozarjam s tem uljudno na svojo firmo.

Zahtevajte

v svoj prid vselej

pristno Kathreinerjevo

Kneippovo sladno kavo

samo v zavojih z varstveno znamko župnika Kneippa in z imenom Kathreiner ter se skrbno izogibajte vseh manj vrednih posnetkov.

Semena

lucerne in domače detelje brez predence, ali žide, pravi ribniški fižol, jare rži, repe, pese, korenja za krmo, vsakovrstne mešane trave za mokra, suha in peščena tla, vsa druga poljska in vrtna semena, zanesljivega kalenja iz pravih virov priporočila

trgovina z deželnimi pridelki in špecerijskim blagom

R. & E. Rooss

Kranj — Gorenjsko.

Ob času kupuje po najvišjih cenah: vse dež. pridelke, kakor tudi smrekove sterže, suhe jed, gobe, gorski mah, krompir i. t. d.

Šunka

s kožo 1 gld., brez kože 95 kr., brez kosti s kožo 1 gld 10 kr., plečeta brez kosti 90 kr., suho meso 78 kr., slanina 82 kr., prešičevi jeziki 1 gld., goveji 1 gld. 20 kr., glavina brez kosti 45 kr. Dunajske salame 80 kr., prave boljše 1 gld., iz šunke 1 gld. 20 kr. Ogrska la sa'ame 1 gld. 70 kr., salame á la ogrske trde 1 gld. 50 kr., kila. Velike klbase po 20 kr. — Pošiljam le dobro blago od 5 kil naprej proti povzetju

Janko Ev. Sirc v Kranju.

Najnižje cene. Največji izbor.
Skrbno izdelovanje
Preobleke. Popravila.
L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg

Zarezane strešnike

vštricne (Strangfalzziegel) in francoske (gepresste Falzziegel)

Zidarsko opeko, cement roman in portland glinaste peči in štedilnike plošče za tlak šamotne in cementne

kakor tudi

vse drugo stavbinsko blago

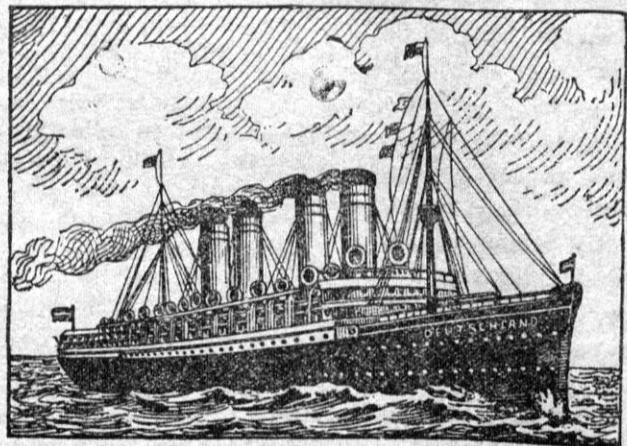
ponujajo po najnižjih cenah v poljubnih množinah

F. P. Vidic & Comp., Ljubljana.

Sedaj gld. 70.

Zelo znižane vozne cene v Ameriko.

Preje gld. 105.

Ravno ista vožnja in postrežba kakor preje.

Iz Ljubljane v Novi-York samo 70 gld.

s prosto dobro hrano že v Hamburgu

v dežele: Pennsylvanija, Ohio, Illinois, Minnesota, Montana, Californija i. t. d. toliko višje, kolikor je tarifna cena po ameriški železnici; s priznanimi najboljšimi parniki družbe

Hamburg-Amerika Linie.

Kdor je odločen potovati in da se mu dober prostor preskrbi, naj pošlje 20 K are na moj naslov:

Jr. Seunig, Ljubljana, Dunajska cesta št. 31.

Stanje hranilnih vlog:

18 milijonov kron.

Rezervni zaklad:

nad 550.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Posoja se na zemljišča po 4 $\frac{1}{4}$ % na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje, in sicer po 4 $\frac{1}{2}$ % do 5%.

Dva nova živinska in kramarska sejma

vršita se

v Škocjanu na Dolenjskem

in sicer prvi 15. aprila, drugi 15. julija.

Sejma sta važna za živinsko kupčijo!

KAROL REBEK

od c. kr. vlade potrjeni zastopnik proge 978-1

'Rdeča zvezda'
Ljubljana, Kolodvorske ulice 41

od južnega kolodvora druga hiša na desno.
Najkrajša, najcenejša in najboljša vožnja

v Ameriko

je na brzoparnikih te linije.

Potniki bodo edino pri meni brezplačno zdravniško preiskani.

Veljavne vozne listke in natančni pouk izseljencem dobi se v moji pisarni: Kolodvorske ulice št. 41.

Karol Rebek.

Red Star Line
Antwerpen New York